

Lausunto

20.06.2024

Asia: VN/17882/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustilain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatustilain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että varhaiskasvatustilain poistetaan kunnan velvoite laatia paikallinen varhaiskasvatustilasuunnitelma kumoamalla varhaiskasvatustilain 22 §. Lisäksi esityksessä ehdotetaan henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä siten, että varhaiskasvatustilain 70 §:n 2 momentin kohta 5 kumotaan, eikä henkilöstön täydennyskoulutusta koskevia tietoja jatkossa tallenneta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

22 §

Esityksen mukaan tavoite paikallisten varhaiskasvatustilasuunnitelmien laatimisesta paikalliset toimintamallit ja käytännöt huomioivana, arjen pedagogista toimintaa ohjaavana asiakirjana on jäänyt puutteelliseksi. Esityksen mukaan paikalliset varhaiskasvatustilasuunnitelmat eivät ole kaikilta osin onnistuneet turvaamaan yhdenvertaisia edellytyksiä varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kokonaisvaltaiselle kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että paikallinen varhaiskasvatustilasuunnitelma on vahvistanut paikallisten tarkennusten toteuttamista ja yhtenäistänyt varhaiskasvatustoimintaa. Paikallisista varhaiskasvatustilasuunnitelmista luopumisella ei myöskään nähdä olevan suurta vaikutusta hallinnollisen työn vähentämiseksi.

Esityksen mukaan valtakunnalliset varhaiskasvatustilasuunnitelman perusteet sekä toimeenpanon tukimateriaalit uudistetaan, kun paikallisista varhaiskasvatustilasuunnitelmista luovutaan. Tältä osin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää erityisen tärkeänä huomioida, että Opetushallitus ei jatkossa aseta uusia määräyksiä tai vaatimuksia perusteisiin, jotka on nykyisellään sisällytetty paikallisiin varhaiskasvatustilasuunnitelmiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan mukaan on lisäksi tarpeen arvioida hallinnollisen työn vähentämisen hengessä sitä, onko tarkoituksenmukaista tehdä hallintopäätös varhaiskasvatuksen tehostetusta tuesta, vai riittääkö lapsen tuen tarpeen arviointi ja tuen suunnittelu lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä sitä, että kunnissa jatkossakin sovitaan varhaiskasvatuksen järjestäjien ja muiden koulutusasteiden opetuksen järjestäjien sekä eri hallinnonalojen toimijoiden kesken yhteisistä käytännöistä. Jos paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisesta luovutaan, tulee lasten, huoltajien ja henkilöstön edustajien osallistaminen valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatimiseen varmistaa. Lisäksi on tärkeää huomioida lapsen opinpolun jatkumon näkökulmasta se, miten esi- ja perusopetussuunnitelmien perusteiden paikallisten tarkennusten laatimisesta jatkossa säädetään.

Valtaosa Helsingin esiopetuksessa olevista lapsista osallistuu myös täydentävään varhaiskasvatukseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kiinnittää huomiota siihen, että ehdotettujen muutosten myötä varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan valtakunnallisesti, mutta valtakunnallista esiopetussuunnitelmaa täsmennetään paikallisilla tarkennuksilla. Tämä ei tue paikallista lapsen opinpolun jatkumon kehittämistä.

70 §:n 2 momentin kohta 5

Varhaiskasvatustuksen 70 § 2 momentin kohdan 5 kumoamisen osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuo esille, että varhaiskasvatuksen järjestäjät seuraavat itse henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumista ja sisältöä. Näin ollen valtakunnallinen seuranta ei ole välttämätöntä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kannattaa ehdotettua muutosta.

Yhteenveto

Ehdotettujen muutosten osalta kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä lasten, huoltajien ja henkilöstön osallistamista ja vaikutusmahdollisuuksia valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laatimisessa. Lisäksi tulee sopia paikallisista toimintatavoista varhaiskasvatuksen järjestäjien ja muiden yhteistyötahojen kesken sekä huomioida kunnallisten viranomaisten velvoite valvoa yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatustalveta.

Hirviniemi Henrik
Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

